

واکسیناسیون ضد ویروس کرونا و همراهی آن با فعال شدن ویروس واریسلا زوستر

مریم سادات ساداتی*

نامه به سر دبیر

مقدمه: در سال ۲۰۲۰ و با پاندمی ویروس کوید ۱۹ ویروسی که بیشتر علائم عفونت دستگاه تنفسی فوقانی ایجاد می‌کند، محققان را بر آن داشت تا واکسن موثر را تولید کنند. پس از اکتشاف واکسن و شروع واکسیناسیون همگانی در کشور ایران مواردی که با فعال شدن ویروس زوستر مراجعه کردند در مراجعات بیماران مشاهده شد.

واژه‌های کلیدی: زوستر، واکسن کرونا، کووید ۱۹

ارجاع: ساداتی مریم سادات. واکسیناسیون ضد ویروس کرونا و همراهی آن با فعال شدن ویروس واریسلا زوستر. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ۱۴۰۱؛ ۳۰ (۸): ۹۲-۵۰۸۹.

سر دبیر محترم

در سال ۲۰۲۰ و با پاندمی ویروس کووید 19 ویروسی که بیشتر علائم عفونت دستگاه تنفسی فوقانی ایجاد می‌کرد، محققان را بر آن داشت تا واکسن موثر را تولید کنند. پس از اکتشاف واکسن و شروع واکسیناسیون همگانی در کشور ایران مواردی که با فعال شدن ویروس زوستر مراجعه کردند در ویزیت پوست بیماران مشاهده شد که در ادامه به ذکر چند مورد از موارد فعال شدن زونای بعد از واکسن پرداخته می‌شود. مورد اول که به درمانگاه شهید فقیهی شیراز و کلینیک پوست مراجعه کرد مرد ۶۴ ساله‌ای که ۱۰ روز بعد از واکسیناسیون دوز اول سینوفارم با ضایعات وزیکول و تاولی دردناک زونا به صورت یک طرفه در ناحیه پهلوئی چپ ویزیت شد ضایعات از خط وسط بدن عبور نمی‌کردند و درد شدیدی داشتند. تشخیص براساس معاینه بالینی و علائم مسجل شد. پس از درمان با کپسول والاسیکلوویر بهبودی کامل طی یک ماه حاصل شد. مورد دوم مرد ۵۰ ساله‌ای که یک هفته بعد از تزریق دوز اول واکسن فایزر و طی ویزیت با متخصص پوست درمانگاه پوست شهید فقیهی شیراز تشخیص داده شد. وی ضایعات تاولی و درد منتشر یک طرفه، در ناحیه سینه سمت چپ داشت که دو هفته بعد از تزریق واکسن ایجاد شده بودند. با درمان ضدویروسی بهبودی کامل حاصل شد. بیمار سوم خانم ۶۰ ساله‌ای که به درمانگاه پوست شهید فقیهی شیراز مراجعه کرد، وی ده روز قبل دوز اول واکسن سینوفارم را دریافت کرده بود و پلاک اریماتو با تاول‌های کوچک در ناحیه پهلو سمت راست بدن به صورت یک طرفه مشاهده شد. ضایعات وی نیز دردناک بودند و خارش مختصر داشتند. با تشخیص زونا درمان ضد ویروسی دریافت شد و بهبودی کامل یافت. هیچ‌کدام از بیماران بیماری زمینه‌ای نداشتند و دچار عارضه دیگری ناشی از واکسن نشده بودند. هیچ‌کدام سابقه عفونت قبلی با ویروس کووید یا عفونت زونای قبلی نداشتند. هر سه بیمار با دریافت دوز اول واکسن دچار بیماری زونا شدند و ضایعات آن‌ها بدون عارضه و با درمان

ضد ویروسی بهبودی کامل داشت. علتی که برای فعال شدن ویروس واریسلا زوستر بعد از واکسیناسیون با واکسن‌های ضد کرونا مطرح است لنفوسیتوپنی موقت بعد از تجویز واکسن می‌باشد. مشابه اتفاقی که طی عفونت با ویروس کووید در بدن مشاهده می‌شود (۱). همان‌طور که بیماری زونا بعد از عفونت با کووید نیز گزارش شده است (۱). عفونت فعال کووید هم می‌تواند باعث فعال شدن ویروس زونا شود. در یک مطالعه مروری که برای بررسی رابطه بین کووید و فعال شدن زونا صورت گرفت سن افراد درگیر در مطالعات قبلی بین ۷ تا ۸۲ سال گزارش شد ۲۹ نفر با این عارضه بعد از کووید مورد بررسی قرار گرفته بودند که فقط ۲ نفر از این افراد نقص ایمنی داشتند. ضایعات زونا همراه با عفونت فعال کووید با بعد از آن ظاهر شدند (۲). موارد مشابه زونا بعد از واکسیناسیون در مطالعات قبلی هم به تعداد کمتری گزارش شده است. در یک مطالعه بیماران بعد از واکسیناسیون با واکسن فایزر که با تشخیص زونا ویزیت شده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. ضایعات زونا در این افراد طی مدت یک هفته‌الی ۸ هفته بعد از تزریق واکسن ایجاد شدند. تعداد محدودی از این بیماران نیاز به بستری در بیمارستان پیدا کردند و لنفوسیتوپنی در آزمایش مشاهده شد. اکثریت این بیماران درگیری زونا را در ناحیه توراسیک داشتند. تعداد محدودی درگیری سرویکالو لومبار و ساکرال داشتند (۳). اگرچه بیماران اشاره شده در این تحقیق همه بدون عارضه بهبودی کامل داشتند اما عوارض جدی‌تری از فعال شدن زونا بعد از واکسن نیز در مطالعات قبلی گزارش شده است، در یک گزارش بیماری بدون نقص ایمنی، پس از دریافت واکسن با تشخیص مننژیت ناشی از واریسلا زوستر و با تست پی‌سی‌آر مثبت مایع مغزی نخاعی بستری شد (۴). هم‌چنین گزارش همراهی زونای چشمی و مننژیت بعد از واکسن کرونا در بررسی مطالعات قبلی دیده می‌شود (۵). در یک بیمار نیز زونای منتشر در یک فرد مسن پس از دریافت واکسن غیرفعال کووید گزارش شده است (۶) لذا پزشک باید نسبت به این عارضه

حامی مالی: ندارد
تعارض در منافع: وجود ندارد.

احتمالی آگاه باشد تا با تشخیص به موقع و درمان از عوارض احتمالی جلوگیری کند و مطالعات بیشتر با تعداد زیادتری از بیماران لازم است تا میزان بروز این عارضه بررسی شود و اقدامات لازم صورت گیرد.

References:

- 1-Van Dam CS, Lede I, Schaar J, Al-Dulaimy M, Rösken R, Smits M. *Herpes Zoster after COVID Vaccination*. Int J Infect Dis 2021; 111: 169-71.
- 2-Algaadi SA. *Herpes Zoster and COVID-19 Infection: A Coincidence or a Causal Relationship?* Infection 2022; 50(2): 289-93.
- 3-Almutairi N, Almutairi AN, Almazyad M, Alwazzan S. *Herpes Zoster in the Era of Covid 19: A Prospective Observational Study to Probe the Association of Herpes Zoster with Covid 19 Infection and Vaccination*. Dermatol Ther 2022; 35(7): E15521.
- 4-Maruki T, Ishikane M, Suzuki T, Ujiiie M, Katano H, Ohmagari N. *A Case of Varicella Zoster Virus Meningitis Following Bnt162b2 Mrna Covid-19 Vaccination in an Immunocompetent Patient*. Int J Infect Dis 2021; 113: 55-7.
- 5-You IC, Ahn M, Cho NC. *A Case Report of Herpes Zoster Ophthalmicus and Meningitis after Covid-19 Vaccination*. J Korean Med Sci 2022; 37(20): E165.
- 6-Zhang LW, Fu LX, Meng HM, Lu YH, Chen T. *Disseminated Herpes Zoster Following Inactivated Sars-Cov-2 Vaccine in a Healthy Old Man*. Eur J Dermatol 2022; 32(3): 415-16.

Covid-19 Vaccination and Reactivation of Varicella Zoster Virus

Maryam Sadat Sadati[†]

Letter to editor

Introduction: After COVID-19 pandemic in 2020 that mostly affects upper respiratory tract, the scientists investigated an effective vaccine against the virus. As the vaccination of general population started some patients were visited with varicella zoster virus activation following the COVID vaccine.

Keywords: Zoster, COVID, vaccine

Citation: Sadati M.S. Covid-19 Vaccination and Reactivation of Varicella Zoster Virus. J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2022; 30(8): 5089-92.

Department of Dermatology, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.

*Corresponding author: Tel: 09173371943, Email: msadati63@yahoo.com